

UITGANGSPUNTEN EN WERKWIJZE BIJ INFORMATIE AAN RAADSLEDEN (eerste concept)

Deze notitie beschrijft de uitgangspunten en werkwijze voor het geven van (schriftelijke) informatie aan raadsleden en gaat specifiek in op de terinzagelegging van feitelijke informatie. Waar raadsleden staat kan ook commissieleden gelezen worden.

Algemene uitgangspunten voor informatievoorziening aan de raad

Het college legt verantwoording af aan de raad over de werkzaamheden die binnen de door de raad gestelde kaders worden uitgevoerd en geeft alle informatie die de raad nodig heeft om het college te controleren. Daarnaast heeft ieder individueel raadslid recht op het ontvangen van alle gevraagde informatie die nodig is voor het uitoefenen van de controlerende, kaderstellende en vertegenwoordigende taak. Artikel 169 Gemeentewet (artikel 180 voor het bestuursorgaan burgemeester) schets de context en kaders van de inlichtingenplicht. De informatie betreft 'het door het college gevoerde bestuur' (lid 1) die de raad 'voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft' (lid 2). Wanneer informatie binnen deze kaders past, wordt de raad daar op verzoek of actief over geïnformeerd 'tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang' (lid 3).

Inlichtingen mogen alleen worden geweigerd indien het verstrekken daarvan in 'strijd is met het openbaar belang'. Slechts indien zwaarwegende belangen in het geding zijn, behoeft niet aan de inlichtingenplicht te worden voldaan. Het college zal zich nadrukkelijk moeten beroepen op strijd met het openbaar belang indien het informatie weigert en de raad zal moeten beoordelen of hij dit beroep aanvaardt. Indien aan de informatieverplichting niet wordt voldaan, geldt de politieke verantwoordingsplicht, eventueel gevolgd door een motie van wantrouwen.

Uitgangspunt is dat de raad in openbaarheid wordt geïnformeerd. Openbaarheid en volledigheid heeft daarbij altijd de hoogste prioriteit.

Wanneer informatie niet openbaar kan worden gedeeld, is het mogelijk de raad onder oplegging van geheimhouding te informeren. De gronden om geheimhouding op te leggen, staan in artikel 5.1 van de Wet open overheid (Woo). Daarnaast zijn er ook wetten (Wet Bibob, Wet politiegegevens) die regelen dat specifieke informatie niet openbaar is.

Juist wanneer om inzage wordt gevraagd in een volledig dossier kan het voorkomen dat de documenten (nog) niet (geheel) openbaar zijn. Geheimhouding opleggen is dan een te zwaar instrument; het vereist een afweging op document niveau en een gemotiveerd collegebesluit. Besturen vergt soms dat men elkaar vertrouwelijk kan informeren. Met het vertrouwelijk ter inzage leggen van feitelijke informatie is de raad volledig geïnformeerd, zonder dat bepaalde belangen worden geschaad. Om dit mogelijk te maken moeten we afspraken maken die bij onze cultuur passen. Deze afspraken worden in deze notitie uitgewerkt.

Openbaar

Als onderdeel van de actieve informatieplicht informeert het college de raad over het gevoerde beleid in brede zin en over besluitvorming door het college. Dat doet het college door het versturen van een raadsinformatiebrief (RIB) aan de raad. Met een RIB wordt de actieve bestuurlijke informatieplicht van het college vormgegeven. Een RIB is informatief van aard en bevat geen voorstellen aan de raad. Soms bevat de RIB bijlagen. De informatie mag met iedereen gedeeld worden en er mag overal over gesproken worden. Raadsleden kunnen de informatie ontvangen en doorgeleiden naar eenieder binnen en buiten de organisatie.

Hoe? De informatie wordt gepubliceerd op het openbaar toegankelijke deel van het RaadsInformatieSysteem (RIS).

Het document bevat persoonsgegevens

Tot personen herleidbare gegevens mogen onder voorwaarden (AVG) intern gemeentelijk gedeeld worden (tenzij bij bijzondere persoonsgegevens een wettelijke grondslag daarvoor ontbreekt). De gegevens mogen met raadsleden gedeeld worden, daarbij wordt duidelijk aangegeven dat de informatie tot personen herleidbare gegevens bevat. De tot personen herleidbare gegevens mogen door raadsleden niet breder gedeeld worden. Bij openbare bespreking mag geen tot personen herleidbare informatie besproken worden. De tot personen herleidbare gegevens mogen niet op internet geplaatst worden. Op verzoek kan een versie met weggelakte gegevens of een openbare samenvatting worden opgesteld die breder kan worden gedeeld en die openbaar besproken kan worden. Dit geldt niet voor namen en gegevens van bestuurders en ambtenaren die vanuit hun functie in openbaarheid treden.

Geheim

Het stuk bevat informatie die op grond van artikel 5.1 van de Woo niet openbaar gedeeld kan worden. Het college (of de burgemeester) verstrekt het document onder oplegging van geheimhouding met een RIB. Daarbij wordt de duur van de geheimhouding aangegeven en wordt duidelijk gemotiveerd waarom een of meerdere belangen genoemd in artikel 5.1 van de Woo zwaarder wegen dan het uitgangspunt dat in beginsel alle informatie in openbaarheid aan de raad wordt gegeven. De geheime informatie wordt zoveel als mogelijk opgenomen in een geheime bijlage bij een openbare raadsbrief (of bij een openbaar raadsvoorstel). Bij uitzondering en gemotiveerd kan daarvan afgeweken worden. Op het document zelf staat duidelijk aangegeven dat het geheim is. Er kan niet openbaar over de inhoud van de informatie gesproken worden. Een raadslid mag technische vragen stellen over een geheim stuk; een schriftelijke reactie wordt onder geheimhouding door college of burgemeester verstrekt. Collegeleden kunnen in het kader van de informatieplicht over geheime informatie spreken met individuele raadsleden die nadere informatie wensen over genomen besluiten en stukken waarover zij onder geheimhouding zijn geïnformeerd. Raadsleden zijn hierbij gebonden aan de door het college of de burgemeester opgelegde geheimhouding.

Hoe? De informatie wordt op het besloten deel van het RIS gezet ('achter de knop').

(Nog) niet-openbaar en dus vertrouwelijk

Wanneer om inzage wordt gevraagd in een volledig dossier kan het voorkomen dat de documenten (nog) niet (geheel) openbaar zijn; er is nog geen afweging gemaakt. Besturen vergt soms dat men elkaar vertrouwelijk kan informeren. Met een raadslid kan dan vooraf worden afgesproken dat de informatie die ter inzage wordt gelegd (nog) niet gedeeld en openbaar besproken kan worden tot deze beoordeling heeft plaatsgevonden. Het raadslid kan de stukken waarin hij/zij inzage heeft gehad en die hij/zij in de openbaarheid wenst te bespreken, selecteren, zodat kan worden beoordeeld of deze stukken openbaar kunnen worden verstrekt. Als dit mogelijk is dan ontvangt het raadslid een openbare versie, waarbij eventueel tekstdelen zijn weggelakt, dat duidelijk is welke informatie hij/zij kan gebruiken tijdens het openbare debat. Wanneer een raadslid kennis draagt van niet-openbare informatie gaat hij/zij hier vertrouwelijk mee om.

In artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht is een algemene verplichting opgenomen dat eenieder die als (onderdeel van een) bestuursorgaan in aanraking komt met vertrouwelijke gegevens gehouden is aan geheimhouding daarvan. Het betreft een bepaling met een aanvullend karakter, die geldt als niet reeds een geheimhoudingsplicht geldt. Niet-naleving heeft forse consequenties, waaronder een strafrechtelijke veroordeling of disciplinaire maatregel.

Hoe? De stukken bevatten informatie die nog niet getoetst is aan de uitzonderingsgronden van de Woo. De documenten zijn daarom alleen voor raadsleden toegankelijk op het besloten deel van het RIS.